

Міністерство освіти і науки України
Луцький національний технічний університет

**ФІНАНСОВІ ТА ГРОШОВО-КРЕДИТНІ
СИСТЕМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН**

**Методичні вказівки до виконання практичних занять
та самостійної роботи**

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
очної (денної) та заочної форм навчання

ЛУЦЬК 2026

УДК 336.71 (07)
Ф 59

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в репозитарій ЛНТУ. Директор бібліотеки _____ Н. ПОЛЩУК

Рекомендовано до видання вченою радою факультету бізнесу та права ЛНТУ, протокол № __ від «__» травня 2026 року.

Голова вченої ради факультету бізнесу та права _____ Л. КОВАЛЬСЬКА

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування ЛНТУ, № __ від «__» травня 2026 року.

Завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування
_____ В. ДОРОШ

Укладач: _____ Іщук Л.І., кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування ЛНТУ.

Рецензент: _____ Ніколаєва А.М., кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування ЛНТУ.

Відповідальний за випуск: _____ Дорош В.Ю., кандидат економічних наук, доцент, завідувачка кафедри фінансів, банківської справи та страхування ЛНТУ

Фінансові та грошово-кредитні системи зарубіжних країн: методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань Д Бізнес, адміністрування та право спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок очної (денної) та заочної форм навчання / уклад. Л. ІЩУК. Луцьк : ЛНТУ, 2026. 33 с.

Видання містить методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни та перелік рекомендованих джерел. Призначене для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань Д Бізнес, адміністрування та право спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок очної (денної) та заочної форм навчання.

Виконання практичних завдань та завдань, які винесені на самостійне опрацювання дозволять здобувачам краще засвоїти теоретичний матеріал з дисципліни для їх подальшого застосування у практичній діяльності.

© Іщук Л.І. 2026

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	5
ТЕСТУВАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ	25
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЯКІ ВИНЕСЕНІ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	25
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	28

ВСТУП

Навчальна дисципліна спрямована на розширення та поглиблення теоретичних знань здобувачів з питань організації та функціонування національних фінансових та грошово-кредитних систем; з'ясування системи чинників, що визначають їх характер та інтеграцію до світової фінансової системи; аналіз проблем та шляхів підвищення ефективності функціонування сучасних фінансових та грошово-кредитних систем країн світу.

Метою навчальної дисципліни «Фінансові та грошово-кредитні системи зарубіжних країн» є формування у майбутніх спеціалістів системи базових, фундаментальних знань з теоретичних підходів організації фінансових та грошово-кредитних систем зарубіжних країн, що дозволять вільно орієнтуватися в структурі та особливостях їх функціонування.

Головним завданням курсу «Фінансові та грошово-кредитні системи зарубіжних країн» є ознайомлення здобувачів із сучасним станом і розвитком фінансових та грошово-кредитних систем зарубіжних країн, поглиблення їх уяви про розвиток та функціонування сучасних як фінансових, так і грошово-кредитних систем провідних країн світу, подолання ними кризових явищ. Оволодіння цим курсом повинне виробити у здобувачів навички практичного використання набутих знань в процесі подальшого вдосконалення свого професіоналізму.

Підготовка до практичного заняття повинна включати:

- опрацювання лекційного матеріалу за темою заняття;
- опрацювання наукових та літературних джерел за темою заняття;
- опрацювання нормативних актів за темою заняття;
- підготовка завдань в рамках самостійної роботи студентів за темою заняття.

Метою самостійної роботи здобувача є поглиблення та закріплення знань, здобутих у процесі вивчення дисципліни «Фінансові та грошово-кредитні системи зарубіжних країн» шляхом проведення самостійного дослідження та його апробації, формування професійних умінь і навичок в процесі осмислення тієї чи іншої проблеми з функціонування фінансових та грошово-кредитних систем у зарубіжних країнах. Виконання самостійної роботи здійснюється за усіма темами, в рамках часу відведеного на самостійну роботу.

Самостійна робота здобувача вищої освіти забезпечується комплексом навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення дисципліни: підручники, навчальні посібники, методичні видання та рекомендації, наукова (фахова) література тощо.

ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

Тема: Суть та основні етапи еволюції грошових і кредитних систем зарубіжних країн світу

Мета: ознайомитися із сутністю грошової та кредитної системи, їх елементами, а також дослідити тенденції, які притаманні сучасним кредитним системам.

Питання для обговорення:

1. Суть та основні елементи грошової системи.
2. Типи грошових систем.
3. Кредитна система і її структура. Зміст основних структурних одиниць кредитної системи, структурні зміни у кредитній системі.
4. Основні етапи розвитку грошово-кредитних систем.
5. Основні тенденції розвитку грошово-кредитних систем на сучасному етапі.

Інші питання, які відповідають змісту теми та є актуальними в теперішніх умовах.

Види навчальної роботи на занятті: опитування, дискусія, есе, презентаційне дослідження та публічний виступ.

Практичне завдання:

- ознайомитися з науковими публікаціями (наукові статті, монографії) з переліку рекомендованої літератури або використовуючи офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>) за темою заняття;

- долучитись до дискусії та обговорення питань теми;
- скласти глосарій: дати визначення поняттям зазначеної теми та вказати джерело (автора) визначення;
- підготувати есе або презентацію дослідженої теми.

Тестові завдання за змістом теми

Зайдіть на сторінку дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle, що відповідає даній темі. Виконайте у системі тестові завдання, віднесені до даної теми, які передбачають вибір однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих варіантів.

Контрольні питання для самодіагностики

1. Що таке грошова система?
2. Які складові елементи грошової системи, їх визначення?
3. Які ви знаєте типи грошових систем?
4. Охарактеризуйте систему обігу металевих грошей.
5. Що таке біметалізм і монометалізм, золотомонетний стандарт?
6. Охарактеризуйте паперово-грошову систему.

7. Дайте характеристику грошової системи ринкового типу.
8. Дайте характеристику грошової системи неринкового типу.
9. Охарактеризуйте грошові системи відкритого та закритого типів.
10. Які Ви знаєте методи регулювання грошового обороту?

Теми рефератів та доповідей

1. Сутність та структура грошової системи
 2. Роль банків у створенні грошей
 3. Основні етапи розвитку грошових систем
 4. Грошові реформи і методи їх проведення
 5. Сучасні тенденції у розвитку грошових систем країн із ринковою економікою.
 6. Характеристика основних валютних режимів, які практикують у світі.
 7. Сучасні тенденції у формуванні золотовалютних резервів розвинених країн.
 8. Характерні риси сучасних грошових систем.
 9. Структурні зміни у сучасних кредитних системах.
 10. Банківська конкуренція в сучасних умовах
 11. Банківські кризи та шляхи їх подолання.
- Література:** 3,4,6,7,14,15,28,30,31,32,33,34,39,40,41,61.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2

Тема: Теоретичні засади функціонування фінансів у зарубіжних країнах

Мета: ознайомитися із сутністю фінансової системи, особливостями соціально-економічних моделей та ланок фінансових відносин у зарубіжних країнах, а також дослідити тенденції, які притаманні сучасним фінансовим системам.

Питання для обговорення:

1. Визначальні ознаки фінансів у зарубіжних країнах
2. Фінансові відносини як система
3. Соціально-економічні моделі як основа організації фінансових систем
4. Ланки фінансових відносин у зарубіжних країнах
5. Управління фінансами у зарубіжних країнах
6. Міжнародні фінансово-кредитні інституції

Інші питання, які відповідають змісту теми та є актуальними в теперішніх умовах.

Види навчальної роботи на занятті: опитування, дискусія, есе, презентаційне дослідження та публічний виступ.

Практичне завдання:

- ознайомитися з науковими публікаціями (наукові статті, монографії) з переліку рекомендованої літератури або використовуючи офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>) за темою заняття;

- долучитись до дискусії та обговорення питань теми;

- скласти глосарій: дати визначення поняттям зазначеної теми та вказати джерело (автора) визначення;
- підготувати есе або презентацію дослідженої теми.

Тестові завдання за змістом теми

Зайдіть на сторінку дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle, що відповідає даній темі. Виконайте у системі тестові завдання, віднесені до даної теми, які передбачають вибір однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих варіантів.

Контрольні питання для самодіагностики

1. Охарактеризуйте основні соціально-економічні моделі.
2. Охарактеризуйте повноваження у сфері управління фінансами, покладені на законодавчу владу в зарубіжних країнах.
3. Охарактеризуйте діяльність державних корпорацій у зарубіжних країнах.
4. Охарактеризуйте особливості в організації управління фінансами в розвинених країнах світу.
5. Охарактеризуйте ланки фінансових систем у країнах світу.
6. Охарактеризуйте сутність офшорних операцій.
7. Охарактеризуйте риси, притаманні податковому методу формування доходів бюджету.
8. Охарактеризуйте режим «зручного прапора».
9. Охарактеризуйте критерії, яким має відповідати країна, вибрана в якості податкової гавані.
10. Охарактеризуйте поняття «податкова гавань».
11. Що таке міжнародні фінансово-кредитні інституції та яку роль вони відіграють у світовій економіці?
12. Які основні функції виконує Міжнародний валютний фонд (МВФ) та Світовий банк?
13. Яким чином міжнародні фінансово-кредитні інституції впливають на стабільність світової фінансової системи?
14. Які сучасні тенденції розвитку міжнародних фінансово-кредитних інституцій?

Теми рефератів та доповідей

1. Вплив еволюції політичних, економічних та соціальних інститутів на розвиток фінансів у зарубіжних країнах.
2. Аналіз розбіжностей у підходах вітчизняної та зарубіжної фінансової науки до трактування сутності фінансів.
3. Вплив світової економічної кризи на розвиток державних фінансів у зарубіжних країнах.
4. Фактори стабільного характеру фінансової політики у зарубіжних країнах.
5. Негативні тенденції у розвитку системи державних фінансів в сучасних умовах.

6. Структура ринково-орієнтованої фінансової системи.
7. Вплив глобалізаційних процесів на розвиток фінансових систем у розвинутих країнах та в країнах, які розвиваються.
8. Основні причини ухилення від сплати податків в Україні та в розвинутих країнах Європи.
9. Позитивні та негативні наслідки використання непрямих методів фінансування соціальної сфери в зарубіжних країнах.
10. Необхідність та зміст дерегулювання фінансової сфери.
11. Роль Міжнародного валютного фонду (МВФ) у забезпеченні стабільності світової валютної системи.
12. Діяльність Світового банку та його вплив на економічний розвиток країн.
13. Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР): особливості функціонування та інвестиційна діяльність.
14. Роль міжнародних фінансово-кредитних інституцій у подоланні глобальних фінансових криз.

Література: 1,3,4,6,8,9,10,28,29,43,47,61.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3

Тема. Фінансова та грошово-кредитна система США

Мета: розглянути становлення грошової системи США в умовах обігу повноцінних грошей та знаків вартості; ознайомитися із впливом на розвиток грошової системи США, громадянської війни, Світових воєн; з'ясувати особливості перебігу інфляційних процесів у різні періоди розвитку грошової системи; розглянути сучасну грошову систему США зрозуміти передумови становлення кредитної системи США; розглянути структуру ФРС; з'ясувати особливості реалізації грошово-кредитної політики ФРС; ознайомитися із елементами кредитної системи США та особливостями їх функціонування; розглянути загальні основи побудови та функціонування публічних фінансів країни; фінансів штатів та місцевих органів влади; фінансів пенсійної системи та шляхів її реформування в США; податкової системи США; фінансів домогосподарств; фінансів підприємств; дослідити особливості розвитку фінансового ринку в США.

Питання для обговорення:

1. Становлення і розвиток грошової системи США.
2. Грошовий обіг в умовах домонополістичного капіталізму.
3. Інфляція у роки другої світової війни та у повоєнні роки. Долар у ролі світової резервної та розрахункової валюти;
4. Сучасна структура грошової системи США.
5. Федеральна Резервна Система, її організаційна структура, функції та методи здійснення грошово-кредитної політики.
6. Загальні основи побудови та функціонування публічних фінансів країни
7. Фінанси штатів та місцевих органів влади
8. Фінанси пенсійної системи та шляхи її реформування в США
9. Податкова система США

10. Фінанси домогосподарств

11. Фінанси підприємств

12. Особливості розвитку фінансового ринку в США у XXI столітті

Інші питання, які відповідають змісту теми та є актуальними в теперішніх умовах.

Види навчальної роботи на занятті: опитування, дискусія, есе, презентаційне дослідження та публічний виступ.

Практичне завдання:

- ознайомитися з науковими публікаціями (наукові статті, монографії) з переліку рекомендованої літератури або використовуючи офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>) за темою заняття;

- долучитись до дискусії та обговорення питань теми;

- скласти глосарій: дати визначення поняттям зазначеної теми та вказати джерело (автора) визначення;

- підготувати есе або презентацію дослідженої теми.

Тестові завдання за змістом теми

Зайдіть на сторінку дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle, що відповідає даній темі. Виконайте у системі тестові завдання, віднесені до даної теми, які передбачають вибір однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих варіантів.

Контрольні питання для самодіагностики

1. Яку форму власності має капітал федеральних резервних банків США?

2. Характеристика Федеральної резервної системи США

3. Структура Федеральної резервної системи США

4. У чому сутність дворівневої грошово-кредитна система США?

5. Характеристика форми грошей у США

6. Склад грошової маси США.

7. Основні важелі контролю за загальною масою грошей в обігу з боку ФРС.

8. Основні риси федеральної політики США.

9. Основне джерело доходів держави у США

10. У чому полягала сутність Закону США «Про вільний банківський режим».

11. Які основні доходи і видатки федерального бюджету США? Чим викликано зростання дефіциту бюджету в США в останні роки?

12. Які податки в США направляються в федеральний бюджет, а які – у місцеві бюджети? Чи можна досвід США в цьому питанні застосувати в Україні?

13. Які особливості подання податкової декларації в США ви можете назвати?

14. Проаналізуйте, які основні податки сплачують фізичні та юридичні особи до бюджетів всіх рівнів у США.

15. Які особливості фінансів державних підприємств у США ви можете назвати? Чим вони відрізняються від фінансів недержавних підприємств?

16. В чому полягають особливості функціонування та регулювання фінансового ринку США?

Теми рефератів та доповідей

1. Становлення та сучасний стан грошової системи США .
2. Долар США у ролі світової резервної та розрахункової валюти.
3. Особливості кредитної системи США .
4. Федеральна резервна система США .
5. Спеціалізовані банки та небанківські кредитно-фінансові установи США.
6. Особливості організації управління фінансами у США.
7. Основні тенденції формування доходів і видатків федерального бюджету США.
8. Основні ознаки, які характеризують ринок боргових фінансових інструментів у США.
9. Організація регулювання страхового ринку у США та Україні: порівняльний аналіз.

Література: 1,3,4,6,8,9,10,28,57,59,61.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4

Тема. Фінансова та грошово-кредитна система Великобританії

Мета: ознайомитися із історичними етапами розвитку грошової системи Великобританії; з'ясувати особливості проведення грошових реформ в країні; розглянути особливості інфляційних процесів та шляхи їх подолання; розглянути сучасну грошову систему Великобританії; ознайомитися із елементами кредитної системи країни та особливостями їх функціонування; розглянути загальні основи побудови та функціонування публічних фінансів країни; податкової системи; фінансів домогосподарств; фінансів підприємств у Великій Британії; дослідити особливості розвитку фінансового ринку Великої Британії.

Питання для обговорення:

1. Грошовий обіг Англії до першої світової війни.
2. Мотиви повернення до золотого стандарту.
3. Грошова реформа 1925-1928 рр.
4. Крах золотого стандарту та виникнення стерлінгової зони.
5. Інфляція у роки другої світової війни та у повоєнні роки.
6. Причини та наслідки девальвації фунта стерлінгів у міжнародних розрахунках.
7. Публічні фінанси в фінансовій системі країни.
8. Податкова система Великобританії.
9. Фінанси домогосподарств у Великобританії.
10. Фінанси підприємств у Великій Британії.
11. Фінансовий ринок Великої Британії.

Інші питання, які відповідають змісту теми та є актуальними в теперішніх умовах.

Види навчальної роботи на занятті: опитування, дискусія, есе, презентаційне дослідження та публічний виступ.

Практичне завдання:

- ознайомитися з науковими публікаціями (наукові статті, монографії) з переліку рекомендованої літератури або використовуючи офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>) за темою заняття;

- долучитись до дискусії та обговорення питань теми;
- скласти глосарій: дати визначення поняттям зазначеної теми та вказати джерело (автора) визначення;
- підготувати есе або презентацію дослідженої теми.

Тестові завдання за змістом теми

Зайдіть на сторінку дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle, що відповідає даній темі. Виконайте у системі тестові завдання, віднесені до даної теми, які передбачають вибір однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих варіантів.

Контрольні питання для самодіагностики

1. Особливості історичного розвитку грошової системи Великої Британії
2. Наслідки Першої і Другої світових війн для грошової системи Великої Британії
3. Особливості надбудови кредитної системи країни
4. Види кредитних установ у Великій Британії
5. Особливості кредитної системи Великої Британії та її структура
6. Банк Англії, його функції та роль в кредитній системі.
7. Характеристика діяльності кредитних установ Великої Британії
8. Небанківські кредитно-фінансові установи Великої Британії
9. Які основні доходи та видатки державного бюджету Великої Британії?
10. Які основні доходи і видатки місцевих бюджетів у Великій Британії?
11. Що представляють собою позабюджетні державні фонди у Великобританії?
12. У чому полягає особливість оподаткування доходів фізичних осіб у Великій Британії?
13. Які особливості функціонування юридичних осіб у Великій Британії?
14. Які особливості фінансового ринку у Великій Британії?

Теми рефератів та доповідей

1. Грошово-кредитна система Великої Британії.
2. Стерлінгова зона та роль фунта в Європейському валютному Союзі.
3. Особливості становлення банківської системи Великої Британії.
4. Банк Англії та особливості його грошово-кредитної політики.
5. Небанківські кредитно-фінансові установи Великобританії.
11. Проблеми фінансової системи Великобританії на сучасному етапі.

12. Основні ознаки британської моделі міжбюджетних трансфертів.
 13. Особливості британської моделі фінансування охорони здоров'я.
 14. Специфіка управління державним боргом у Великобританії.
- Література:** 1,3,4,6,8,9,10,28,42,44,61.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5

Тема. Фінансова та грошово-кредитна система Німеччини

Мета: ознайомитися із еволюцією грошової системи Німеччини; дослідити особливості проведення грошових реформ у країні; з'ясувати еволюцію ролі марки у європейській валютній системі; дослідити сучасну грошову систему Німеччини; ознайомитися із елементами кредитної системи країни та особливостями їх функціонування; розглянути загальні основи побудови фінансової системи країни та федерального бюджету; спеціальних урядових фондів; фінансів земель і общин Німеччини; податкової системи; фінансів домогосподарств; пенсійної системи ФРН; фінансів підприємств; дослідити особливості розвитку фінансового ринку.

Питання для обговорення:

1. Грошова система Німеччини до першої світової війни.
2. Гіперінфляція у роки першої світової війни. Грошова реформа 1924р.
3. Скасування золотого стандарту у період світової економічної кризи.
4. Грошова реформа 1948р. Еволюція ролі марки у європейській валютній системі.
5. Зміни у грошовій сфері після возз'єднання зі Східною Німеччиною.
6. Загальні основи побудови фінансової системи країни та федерального бюджету
7. Спеціальні урядові фонди
8. Фінанси земель і общин Німеччини
9. Податкова система ФРН
10. Фінанси домогосподарств в ФРН
11. Пенсійна система ФРН
12. Фінанси підприємств
13. Фінансовий ринок

Інші питання, які відповідають змісту теми та є актуальними в теперішніх умовах.

Види навчальної роботи на занятті: опитування, дискусія, есе, презентаційне дослідження та публічний виступ.

Практичне завдання:

- ознайомитися з науковими публікаціями (наукові статті, монографії) з переліку рекомендованої літератури або використовуючи офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>) за темою заняття;

- долучитись до дискусії та обговорення питань теми;

- скласти глосарій: дати визначення поняттям зазначеної теми та вказати джерело (автора) визначення;
- підготувати есе або презентацію дослідженої теми.

Тестові завдання за змістом теми

Зайдіть на сторінку дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle, що відповідає даній темі. Виконайте у системі тестові завдання, віднесені до даної теми, які передбачають вибір однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих варіантів.

Контрольні питання для самодіагностики

1. Грошова система Німеччини та функції Бундесбанку.
2. Універсальні банки Німеччини та процеси концентрації банківського капіталу.
3. Місце універсальних банків в банківській системі Німеччини .
4. Мережа народних банків та банків Райффайзена
5. Система ощадкас в Німеччині.
6. Фондовий ринок Німеччини та перспективи його розвитку.

Контрольні запитання

1. Які основні доходи і видатки федерального бюджету ФРН?
2. Які основні доходи і видатки земель ФРН?
3. Які основні доходи і видатки общин ФРН?
4. Які податки та збори сплачують юридичні особи у ФРН?
5. Які основні податки та збори сплачують фізичні особи у ФРН?
6. Які особливості фінансового ринку ФРН?

Теми рефератів та доповідей

1. Еволюція грошової одиниці Німеччини.
2. Німецький Федеральний банк та його грошово-кредитна політика.
3. Особливості взаємовідносин Німецького Федерального банку та Європейського центрального банку.
4. Гросбанки Німеччини та їх місце на світовому ринку.
5. Проблеми розвитку державних банків Німеччини.
6. Гіперінфляція в Німеччині у роки Першої світової війни та сутність грошових реформ післявоєнного періоду.
7. Чинники створення універсальних банків Німеччини та процеси концентрації банківського капіталу.
8. Мережа народних банків і банків Райффайзена та система ощадкас у Німеччині.
9. Фондовий ринок Німеччини та перспективи його розвитку.
10. Структура та рівень розвитку сучасної фінансової системи ФРН.
20. Основні тенденції розвитку страхового ринку ФРН в сучасних умовах.
21. Характерні риси німецької моделі бюджетного федералізму.

11. Аналіз можливостей використання досвіду медичного страхування у ФРН при реформуванні системи охорони здоров'я в Україні.

12. Особливості організації регулювання фінансового ринку у ФРН.
24. Розмежування податкових надходжень між федеральним, земельними бюджетами та бюджетами громад у ФРН.

13. Вплив об'єднання Західної та Східної Німеччини на фінансову політику та розвиток фінансової системи сучасної ФРН.

Література: 1,3,4,6,8,9,10,28,30,35,42,56,61.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6

Тема. Фінансова та грошово-кредитна система Франції

Мета: ознайомитися із особливостями грошового обігу Франції до та після Першої світової війни; розглянути грошові реформи країни; з'ясувати особливості грошової системи Франції на сучасному етапі; ознайомитися із елементами кредитної системи країни та особливостями їх функціонування; розглянути загальні основи побудови та функціонування публічних фінансів країни; податкової системи; місцевих фінансів та міжбюджетних відносин у Франції; фінансів домогосподарств; фінансів державних підприємств і організацій; дослідити особливості розвитку фінансового ринку Франції.

Питання для обговорення:

1. Еволюція грошової системи Франції.
2. Грошовий обіг Франції до першої світової війни.
3. Інфляція у період і після першої світової війни.
4. Грошова реформа 1928р. та причини збереження Францією золотого стандарту у роки світової економічної кризи.
5. Інфляція в роки та після другої світової війни.
6. Зона франка.
7. Публічні фінанси в фінансовій системі країни
8. Податкова система Франції
9. Податкова служба та її функції
10. Місцеві фінанси та міжбюджетні відносини у Франції
11. Фінанси домогосподарств
12. Фінанси державних підприємств і організацій
13. Фінансовий ринок Франції

Інші питання, які відповідають змісту теми та є актуальними в теперішніх умовах.

Види навчальної роботи на занятті: опитування, дискусія, есе, презентаційне дослідження та публічний виступ.

Практичне завдання:

- ознайомитися з науковими публікаціями (наукові статті, монографії) з переліку рекомендованої літератури або використовуючи офіційний сайт

Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>) за темою заняття;

- долучитись до дискусії та обговорення питань теми;
- скласти глосарій: дати визначення поняттям зазначеної теми та вказати джерело (автора) визначення;
- підготувати есе або презентацію дослідженої теми.

Тестові завдання за змістом теми

Зайдіть на сторінку дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle, що відповідає даній темі. Виконайте у системі тестові завдання, віднесені до даної теми, які передбачають вибір однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих варіантів.

Контрольні питання для самодіагностики

1. Особливості кредитно-грошового регулювання у Франції та функції Банку Франції.
2. Зона франка.
3. Характерні особливості французьких комерційних банків.
4. Провідні французькі комерційні банки
5. Особливості процесів концентрації банківського капіталу у Франції.
6. Хвилі націоналізації у Франції: чинники та наслідки.
7. Французькі ділові банки та специфіка їх діяльності.
8. Мережа спільного та кооперативного кредитування Франції.
9. Депозитно-консигнаційні каси Франції та їх роль у довгостроковому фінансуванні економіки.
10. Які основні доходи і видатки державного бюджету Франції?
11. Які основні доходи і видатки комун у Франції?
12. Які основні податки і збори сплачують фізичні особи у Франції?
13. Які основні податки і збори сплачують юридичні особи у Франції?
14. Яка структура і функції податкової служби у Франції?
15. Які особливості функціонування фінансового ринку у Франції?

Теми рефератів та доповідей

1. Фактор інфляція у Франції під час Другої світової війни та в повоєнні роки, її особливості. Зона франка.
2. Чинники та наслідки націоналізації у банківському секторі Франції.
3. Роль держави у регулюванні грошово-кредитної політики Франції.
4. Спеціальні фінансово-кредитні установи Франції.
5. Еволюція грошової одиниці Франції.
6. Банк Франції та особливості його функціонування.
7. Банківські групи Франції та їх місце на Сватовому ринку.
8. Роль держави у функціонуванні банківської системи Франції.
9. Спеціалізовані кредитні установи Франції.

10. Специфічні риси фінансової політики Франції на сучасному етапі. Особливості побудови бюджетної системи Франції.

11. Основні ознаки, які характеризують бюджетний процес у Франції та його відмінності від вітчизняної практики складання і виконання бюджетів.

12. Фінансовий контроль за виконанням бюджету у Франції.

13. Можливості імплементації французького досвіду фінансового контролю у вітчизняній практиці.

14. Особливості, що відрізняють практику формування доходів бюджетів у Франції від досвіду інших країн Європейського Союзу.

15. Основні заходи уряду Франції в рамках подолання бюджетного дефіциту та їх вплив на розвиток економіки та суспільний добробут.

16. Непрямі податки у формуванні доходів державного бюджету Франції.

17. Позитивні та негативні наслідки фінансового вирівнювання у Франції.

35. Основні риси системи фінансового забезпечення охорони здоров'я у Франції.

18. Основні тенденції розвитку фінансового ринку Франції в сучасних умовах.

Література: 1,3,4,6,8,9,10,28,30,35,42,45,47,61.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ГРОШОВО-КРЕДИТНИХ СИСТЕМ ІТАЛІЇ, ШВЕЙЦАРІЇ, КИТАЮ, ЯПОНІЇ, ІНДІЇ ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7

Тема. Фінансова та грошово-кредитна система Італії

Мета: ознайомитися із особливостями грошового обігу до та після Першої світової війни; розглянути грошові реформи країни; з'ясувати особливості грошової системи на сучасному етапі в даній країні; з'ясувати особливості становлення та ознайомитися із загальною характеристикою кредитної системи Італії; розглянути загальні основи побудови та функціонування публічних фінансів країни; пенсійної системи Італії та особливостей її реформування; місцевих фінансів та шляхи вирішення міжбюджетних проблем; податкової системи Італії; фінансів домогосподарств; фінансів підприємств в Італії; дослідити особливості розвитку фінансового ринку Італії.

Питання для обговорення:

1. Становлення і розвиток грошової системи Італії. Сучасна грошова система Італії. Інфляція.

2. Становлення та загальна характеристика кредитної системи Італії.

3. Центральний банк Італії та його функції.

4. Загальна характеристика діяльності комерційних банків Італії.

5. Публічні фінанси Італії в фінансовій системі країни.

6. Пенсійна система Італії та особливості її реформування.

7. Місцеві фінанси та шляхи вирішення міжбюджетних проблем.

8. Податкова система Італії.

9. Фінанси домогосподарств в Італії.

10. Фінанси підприємств в Італії.

11. Фінансовий ринок Італії та його проблеми.

Інші питання, які відповідають змісту теми та є актуальними в теперішніх умовах.

Види навчальної роботи на занятті: опитування, дискусія, есе, презентаційне дослідження та публічний виступ.

Практичне завдання:

- ознайомитися з науковими публікаціями (наукові статті, монографії) з переліку рекомендованої літератури або використовуючи офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>) за темою заняття;

- долучитись до дискусії та обговорення питань теми;
- скласти глосарій: дати визначення поняттям зазначеної теми та вказати джерело (автора) визначення;
- підготувати есе або презентацію дослідженої теми.

Тестові завдання за змістом теми

Зайдіть на сторінку дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle, що відповідає даній темі. Виконайте у системі тестові завдання, віднесені до даної теми, які передбачають вибір однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих варіантів.

Контрольні питання для самодіагностики

1. Особливості розвитку грошово-кредитної системи Італії.
2. Сучасний стан банківського сектору Італії.
3. Шляхи розвитку кредитної системи Італії.
4. Основні етапи формування єдиної грошової системи Європи.
5. Роль Великобританії у формуванні єдиної економічної системи Європи.
6. Розвиток інтеграційних процесів в Європі в 60-90рр. двадцятого століття.
7. Європейський центральний банк і його функції.
8. Які основні доходи та видатки державного бюджету Італії?
9. Які особливості прямих податків в Італії?
10. Які особливості непрямих податків в Італії?
11. Які шляхи реформування пенсійної системи Італії?
12. Які основні доходи і видатки місцевих органів?
13. Які шляхи вирішення міжбюджетних проблем в Італії?

Теми рефератів та доповідей

1. Еволюція грошово-кредитної системи Італії.
2. Особливості державного впливу на перший рівень кредитної системи Італії.
3. Спеціальні кредитно-фінансові установи: ощадні каси, депозитно-консигнаційні(судні) каси, заклади сільськогосподарського кредитування, фінансування житлового будівництва та ін.

4. Встановити рейтинг проблем банківської системи Італії: низька рентабельність, множинність банківських установ, відмивання грошей.
 5. Порівняльний аналіз основних показників економічного розвитку ЄС та США.
 6. Історичні чинники створення єдиної грошової системи Європи.
 7. Аналіз критеріїв економічної конвергенції країн в ЄС та можливостей Україні по досягненню таких вимог.
 8. Порівняльний аналіз функціонування європейської системи центральних банків та Федеральної Резервної системи США.
 9. Грошово-кредитна політика ЄЦБ та роль в її формуванні Ради міністрів економіки та фінансів, “Ради –12”, Економічного та фінансового комітету.
 10. Характерні риси фінансової системи Італії.
 11. Сучасні проблеми італійської фінансової системи та шляхи їх вирішення.
 12. Характерні риси побудови бюджетної системи та функціонування бюджетного процесу в Італії.
 13. Специфіка функціонування фінансів суб’єктів господарювання Італії.
 14. Основні тенденції розвитку фінансового ринку Італії в сучасних умовах.
- Література:** 1,3,4,6,8,9,10,30,35,42,61.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8

Тема. Фінансова та грошово-кредитна система Швейцарії

Мета: ознайомитися із особливостями становлення і розвитку грошової системи Швейцарії, формування кредитної системи, визначити особливості грошово-кредитної політики Швейцарського національного банку, ознайомитися із сучасною структурою банківської системи Швейцарії, бюджетною системою, податковою системою, фінансами домогосподарств, фінансами підприємств Швейцарії, дослідити особливості розвитку фінансового ринку Швейцарії.

Питання для обговорення:

1. Еволюція грошової системи Швейцарії.
2. Структура кредитної системи Швейцарії.
3. Швейцарський національний банк та особливості його грошово-кредитної політики.
4. Швейцарські банки другого рівня.
5. Бюджетна система Швейцарії.
6. Податкова система Швейцарії.
7. Фінанси домогосподарств у Швейцарії.
8. Фінанси підприємств у Швейцарії.

Інші питання, які відповідають змісту теми та є актуальними в теперішніх умовах.

Види навчальної роботи на занятті: опитування, дискусія, есе, презентаційне дослідження та публічний виступ.

Практичне завдання:

- ознайомитися з науковими публікаціями (наукові статті, монографії) з переліку рекомендованої літератури або використовуючи офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>) за темою заняття;

- долучитись до дискусії та обговорення питань теми;
- скласти глосарій: дати визначення поняттям зазначеної теми та вказати джерело (автора) визначення;
- підготувати есе або презентацію дослідженої теми.

Тестові завдання за змістом теми

Зайдіть на сторінку дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle, що відповідає даній темі. Виконайте у системі тестові завдання, віднесені до даної теми, які передбачають вибір однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих варіантів.

Контрольні питання для самодіагностики

1. Особливості розвитку грошово-кредитної системи Швейцарії.
2. Охарактеризуйте банківський сектор Швейцарії
3. Охарактеризуйте бюджетну систему Швейцарії
4. Наведіть основні податки Швейцарії.

Теми рефератів та доповідей

1. Швейцарські банки та їх місце на Світовому ринку.
2. Роль швейцарського франка у світовій валютній системі.
3. Національний банк Швейцарії та його функції.
4. Місце Швейцарії у світовому розподілі фінансових ресурсів
5. Досвід Швейцарії із розподілу податкових повноважень і надходжень між рівнями влади.

Література: 1,3,4,6,8,9,10,28,61.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9

Тема. Фінансова та грошово-кредитна система КНР

Мета: ознайомитися із особливостями становлення грошової системи Китаю, розвитку грошово-кредитної системи, структурою банківської системи КНР, політико-економічними рівнями банківського регулювання в Китаї, загальними основами побудови та функціонування фінансової системи країни, місцевих фінансів КНР, податкової система КНР, фінансів домогосподарств, фінансів підприємств в КНР, дослідити особливості розвитку фінансового ринку КНР.

Питання для обговорення:

1. Особливості становлення грошової системи Китаю.
2. Особливості розвитку грошово-кредитної системи Китаю.
3. Структура банківської системи КНР.

4. Політико-економічні рівні банківського регулювання в Китаї.
5. Загальні основи побудови та функціонування фінансової системи країни
6. Місцеві фінанси КНР
7. Податкова система КНР
8. Фінанси домогосподарств
9. Фінанси підприємств в КНР
10. Фінансовий ринок КНР

Інші питання, які відповідають змісту теми та є актуальними в теперішніх умовах.

Види навчальної роботи на занятті: опитування, дискусія, есе, презентаційне дослідження та публічний виступ.

Практичне завдання:

- ознайомитися з науковими публікаціями (наукові статті, монографії) з переліку рекомендованої літератури або використовуючи офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>) за темою заняття;

- долучитись до дискусії та обговорення питань теми;
- скласти глосарій: дати визначення поняттям зазначеної теми та вказати джерело (автора) визначення;
- підготувати есе або презентацію дослідженої теми.

Тестові завдання за змістом теми

Зайдіть на сторінку дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle, що відповідає даній темі. Виконайте у системі тестові завдання, віднесені до даної теми, які передбачають вибір однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих варіантів.

Контрольні питання для самодіагностики

1. Особливості становлення грошової системи КНР
2. Особливості розвитку грошово-кредитної системи КНР.
3. Які основні доходи державного бюджету КНР?
4. Назвіть основні видатки державного бюджету Китаю?
5. Які основні податки сплачують у КНР фізичні та юридичні особи?
6. Які основні доходи і видатки місцевих бюджетів у Китаї?
7. Яким чином держава фінансово стимулює розвиток мікроелектроніки та військової промисловості в Китаї?
8. Назвіть основні складові доходів і видатків домогосподарств у КНР? Як вони змінилися за останні чотири десятиріччя ?

Теми рефератів та доповідей

1. Еволюція грошової системи Китаю.
2. Феномен структури банківської системи Китаю

3. Тенденції соціально-економічного розвитку Китаю, що обумовлюють особливості функціонування його фінансової системи.

4. Характерні риси фінансової системи Китаю, періоди її становлення та розвитку.

5. Сучасні проблеми фінансової системи Китаю та шляхи їх вирішення.

6. Специфіка функціонування фінансів суб'єктів господарювання Китаю.

7. Особливості розвитку фінансів домогосподарств Китаю.

8. Основні тенденції розвитку фінансового ринку Китаю в сучасних умовах.

Література: 1,3,4, 6,8,9,10,28,42,47,61

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10

Тема. Фінансова та грошово-кредитна система Японії

Мета: ознайомитися із особливостями грошового обігу до та після Першої світової війни; розглянути грошові реформи країни; з'ясувати особливості грошової системи на сучасному етапі в даній країні, ознайомитися із загальними основами побудови та функціонування фінансової системи країни, публічними фінансами, податковою системою, фінансами домогосподарств, фінансами підприємств в Японії, дослідити особливості розвитку фінансового ринку Японії

Питання для обговорення:

1. Розвиток кредитної системи Японії до другої світової війни та після війни.
2. Банк Японії, його структура, функції і операції.
3. Механізм грошово-кредитного регулювання в Японії.
4. Комерційні банки. Міські банки.
5. Спеціалізовані приватні та державні кредитно-фінансові установи Японії.
6. Загальні основи побудови та функціонування фінансової системи країни
7. Публічні фінанси Японії
8. Податкова система Японії
9. Фінанси домогосподарств в Японії
10. Фінанси підприємств в Японії
11. Фінансовий ринок Японії

Інші питання, які відповідають змісту теми та є актуальними в теперішніх умовах.

Види навчальної роботи на занятті: опитування, дискусія, есе, презентаційне дослідження та публічний виступ.

Практичне завдання:

- ознайомитися з науковими публікаціями (наукові статті, монографії) з переліку рекомендованої літератури або використовуючи офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>) за темою заняття;

- долучитись до дискусії та обговорення питань теми;
- скласти глосарій: дати визначення поняттям зазначеної теми та вказати джерело (автора) визначення;
- підготувати есе або презентацію дослідженої теми.

Тестові завдання за змістом теми

Зайдіть на сторінку дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle, що відповідає даній темі. Виконайте у системі тестові завдання, віднесені до даної теми, які передбачають вибір однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих варіантів.

Контрольні питання для самодіагностики

1. Характеристика кредитної системи Японії.
2. Структура кредитної системи Японії.
3. Особливості банківської системи Японії.
4. Зміни, що відбулися у грошовій системі Японії у ХХ ст.
5. Що сприяло підвищенню курсу ени у 80-90-ті роки ХХ ст.?
6. Банки, створені у країні згідно із законами 1872 і 1897 р.
7. Грошова система Японії: еволюція та сучасний стан.
8. Центральний банк Японії: особливості діяльності.
9. Комерційні банки Японії: види та особливості діяльності.
10. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи Японії.
11. Яка основна особливість формування видаткової частини Державного бюджету Японії?
12. Які основні доходи Державного бюджету Японії?
13. Які ставки основних податків в Японії?
14. Яку роль відіграє держава у формуванні і використанні місцевих бюджетів у Японії?
15. Проаналізуйте рівень оподаткування доходів фізичних осіб у Японії. Від чого залежить величина їхніх податкових платежів?
16. В чому полягають особливості організації та діяльності податкової служби в Японії?

Теми рефератів та доповідей

1. Японська ена та її роль у світовій валютній системі.
2. Банк Японії та його грошово-кредитна політика.
3. Тенденції соціально-економічного розвитку Японії, що обумовлюють особливості функціонування її фінансової системи.
4. Характерні риси фінансової системи Японії, періоди її становлення та розвитку.
5. Сучасні проблеми японської фінансової системи та шляхи їх вирішення.
6. Характерні риси побудови бюджетної системи та функціонування бюджетного процесу в Японії.
7. Особливості розвитку бюджетів місцевих органів влади Японії.
8. Специфіка функціонування фінансів суб'єктів господарювання Японії.
9. Особливості розвитку фінансів домогосподарств Японії.
10. Основні тенденції розвитку фінансового ринку Японії в сучасних умовах.

Література: 1,3,4, 6,8,9,10,28,42,45,61

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 11

Тема. Фінансова та грошово-кредитна система Індії

Мета: ознайомитися із особливостями становлення грошової системи Індії, грошово-кредитної системи, загальними основами побудови та функціонування фінансової системи країни, податкової системи Індії, місцевих фінансів, фінансів домогосподарств, фінансів підприємств, з'ясувати особливості розвитку фінансового ринку Індії.

Питання для обговорення:

1. Особливості становлення грошової системи Індії.
2. Особливості розвитку грошово-кредитної системи Індії.
3. Загальні основи побудови та функціонування фінансової системи країни
4. Податкова система Індії
5. Місцеві фінанси
6. Фінанси домогосподарств
7. Фінанси підприємств
8. Фінансовий ринок Індії

Інші питання, які відповідають змісту теми та є актуальними в теперішніх умовах.

Види навчальної роботи на занятті: опитування, дискусія, есе, презентаційне дослідження та публічний виступ.

Практичне завдання:

- ознайомитися з науковими публікаціями (наукові статті, монографії) з переліку рекомендованої літератури або використовуючи офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>) за темою заняття;

- долучитись до дискусії та обговорення питань теми;
- скласти глосарій: дати визначення поняттям зазначеної теми та вказати джерело (автора) визначення;
- підготувати есе або презентацію дослідженої теми.

Тестові завдання за змістом теми

Зайдіть на сторінку дисципліни на Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle, що відповідає даній темі. Виконайте у системі тестові завдання, віднесені до даної теми, які передбачають вибір однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих варіантів.

Контрольні питання для самодіагностики

1. Характеристика кредитної системи Індії.
2. Структура кредитної системи Індії.
3. Особливості банківської системи Індії.
4. Які основні доходи і видатки федерального бюджету Індії?
5. Які основні податки в Індії ви можете назвати?

6. Які основні доходи і видатки місцевих бюджетів?
7. В чому полягають особливості фінансування військово-промислового комплексу Індії?
8. Які основні доходи і видатки домогосподарств в Індії?
9. В чому полягають особливості розвитку фінансового ринку Індії?

Теми рефератів та доповідей

1. Еволюція грошової системи Індії.
2. Тенденції соціально-економічного розвитку Індії, що обумовлюють особливості функціонування його фінансової системи.
3. Характерні риси фінансової системи Індії, періоди її становлення та розвитку.
4. Сучасні проблеми фінансової системи Індії та шляхи їх вирішення.
5. Специфіка функціонування фінансів суб'єктів господарювання Індії.
6. Особливості розвитку фінансів домогосподарств Індії.
7. Основні тенденції розвитку фінансового ринку Індії в сучасних умовах.

Література: 1,3,4, 6,8,9,10,28,42,61

ТЕСТУВАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

На сторінці дисципліни в Електронному освітньому порталі ЛНТУ на базі системи Moodle розміщено тестові завдання для самоконтролю. Виконання тесту передбачає вибір однієї правильної відповіді з п'яти запропонованих варіантів.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЯКІ ВИНЕСЕНІ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Суть та основні елементи грошової системи.
2. Типи грошових систем.
3. Кредитна система і її структура. Зміст основних структурних одиниць кредитної системи, структурні зміни у кредитній системі.
4. Основні етапи розвитку грошово-кредитних систем.
5. Основні тенденції розвитку грошово-кредитних систем на сучасному етапі.
6. Визначальні ознаки фінансів у зарубіжних країнах
7. Фінансові відносини як система
8. Соціально-економічні моделі як основа організації фінансових систем
9. Ланки фінансових відносин у зарубіжних країнах
10. Управління фінансами у зарубіжних країнах
11. Становлення і розвиток грошової системи США.
12. Грошовий обіг в умовах домонополістичного капіталізму.
13. Інфляція у роки другої світової війни та у повоєнні роки. Долар у ролі світової резервної та розрахункової валюти;
14. Сучасна структура грошової системи США.
15. Федеральна Резервна Система, її організаційна структура, функції та методи здійснення грошово-кредитної політики.
16. Загальні основи побудови та функціонування публічних фінансів країни
17. Фінанси штатів та місцевих органів влади
18. Фінанси пенсійної системи та шляхи її реформування в США
19. Податкова система США
20. Фінанси домогосподарств
21. Фінанси підприємств
22. Особливості розвитку фінансового ринку в США у XXI столітті
23. Грошовий обіг Англії до першої світової війни.
24. Мотиви повернення до золотого стандарту.
25. Грошова реформа 1925-1928 рр.
26. Крах золотого стандарту та виникнення стерлінгової зони.
27. Інфляція у роки другої світової війни та у повоєнні роки.
28. Причини та наслідки девальвації фунта стерлінгів у міжнародних розрахунках.
29. Публічні фінанси в фінансовій системі країни.
30. Податкова система Великобританії.
31. Фінанси домогосподарств у Великобританії.
32. Фінанси підприємств у Великій Британії.
33. Фінансовий ринок Великої Британії.
34. Грошова система Німеччини до першої світової війни.

35. Гіперінфляція у роки першої світової війни. Грошова реформа 1924р.
36. Скасування золотого стандарту у період світової економічної кризи.
37. Грошова реформа 1948р. Еволюція ролі марки у європейській валютній системі.
38. Зміни у грошовій сфері після возз'єднання зі Східною Німеччиною.
39. Загальні основи побудови фінансової системи країни та федерального бюджету
40. Спеціальні урядові фундації
41. Фінанси земель і общин Німеччини
42. Податкова система ФРН
43. Фінанси домогосподарств в ФРН
44. Пенсійна система ФРН
45. Фінанси підприємств
46. Фінансовий ринок
47. Еволюція грошової системи Франції.
48. Грошовий обіг Франції до першої світової війни.
49. Інфляція у період і після першої світової війни.
50. Грошова реформа 1928р. та причини збереження Францією золотого стандарту у роки світової економічної кризи.
51. Інфляція в роки та після другої світової війни.
52. Зона франка.
53. Публічні фінанси в фінансовій системі країни
54. Податкова система Франції
55. Податкова служба та її функції
56. Місцеві фінанси та міжбюджетні відносини у Франції
57. Фінанси домогосподарств
58. Фінанси державних підприємств і організацій
59. Фінансовий ринок Франції
60. Становлення і розвиток грошової системи Італії. Сучасна грошова система Італії. Інфляція.
61. Становлення та загальна характеристика кредитної системи Італії.
62. Центральний банк Італії та його функції.
63. Загальна характеристика діяльності комерційних банків Італії.
64. Публічні фінанси Італії в фінансовій системі країни.
65. Пенсійна система Італії та особливості її реформування.
66. Місцеві фінанси та шляхи вирішення міжбюджетних проблем.
67. Податкова система Італії.
68. Фінанси домогосподарств в Італії.
69. Фінанси підприємств в Італії.
70. Фінансовий ринок Італії та його проблеми.
71. Еволюція грошової системи Швейцарії.
72. Структура кредитної системи Швейцарії.
73. Швейцарський національний банк та особливості його грошово-кредитної політики.

74. Швейцарські банки другого рівня.
75. Бюджетна система Швейцарії.
76. Податкова система Швейцарії.
77. Фінанси домогосподарств у Швейцарії.
78. Фінанси підприємств у Швейцарії.
79. Особливості становлення грошової системи Китаю.
80. Особливості розвитку грошово-кредитної системи Китаю.
81. Структура банківської системи КНР.
82. Політико-економічні рівні банківського регулювання в Китаї.
83. Загальні основи побудови та функціонування фінансової системи країни
84. Місцеві фінанси КНР
85. Податкова система КНР
86. Фінанси домогосподарств
87. Фінанси підприємств в КНР
88. Фінансовий ринок КНР
89. Розвиток кредитної системи Японії до другої світової війни та після війни.
90. Банк Японії, його структура, функції і операції.
91. Механізм грошово-кредитного регулювання в Японії.
92. Комерційні банки. Міські банки.
93. Спеціалізовані приватні та державні кредитно-фінансові установи Японії.
94. Загальні основи побудови та функціонування фінансової системи країни
95. Публічні фінанси Японії
96. Податкова система Японії
97. Фінанси домогосподарств в Японії
98. Фінанси підприємств в Японії
99. Фінансовий ринок Японії
100. Особливості становлення грошової системи Індії.
101. Особливості розвитку грошово-кредитної системи Індії.
102. Загальні основи побудови та функціонування фінансової системи країни
103. Податкова система Індії
104. Місцеві фінанси
105. Фінанси домогосподарств
106. Фінанси підприємств
107. Фінансовий ринок Індії

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Рекомендована література

1. Андрущенко В.Л., Тучак Т.В. Податкові системи зарубіжних країн : навч. посіб. К.: Видавничий дім «Кондор», 2023. 236 с.
2. Безготівкові розрахунки в умовах модернізації економіки. Фінансова грамотність. [Дорош В.Ю., Чиж Н.М., Вахович І.М., Кузьмак О.М., Іщук Л.І. та інші]: Електронний навчальний посібник, 2020. Довідка №20-07 Протокол засідання навчально-методичної ради Луцького НТУ № 8 від 23 квітня 2020 р.
3. Гаврилова, Н. В. Грошово-кредитні системи : навч. посіб. : в 2 ч. / Н. В. Гаврилова, Л. М. Задорожня ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький : ЦНТУ, 2022. Ч. 1 : Теорія. 203 с.
4. Глущенко А. (2022) Шляхи оптимізації кредитної політики як запорука безпеки фінансового банку. Наукові праці Інституту законодавства Верховної Ради України. URL: <http://surl.li/oingm>
5. Голюк В. (2020) Вплив ключових відсоткових ставок на динаміку ВВП Євросони Економічний форум. 1(2). С. 113-118.
6. Гудзь Ю.Ф. Конспект лекцій з дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн». Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. Кривий Ріг. 2020. 241 с.
7. Колеватова А.В., Пащенко О. В. Теоретико-методологічні засади регулювання грошово-кредитної політики держави. Ефективна економіка. 2020. №3. URL : http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/3_2020/57.pdf
8. Карковська Р., Уряш С. (2021) Структури пов'язаності ринків суверенних облігацій у Центральній та Східній Європі URL: <http://surl.li/oingx>
9. Карлін М.І. Фінанси зарубіжних країн: навчальний посібник: 2 вид., доповн. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 364 с.
10. Карлін М. І., Проць Н. В. Фінанси зарубіжних країн: конспект лекцій для студентів заочної форми навчання за скороченою формою навчання. Луцьк: Вежа-друк, 2022. 103 с.
11. Карцева В. В., Прасолова С. П. Інститути міжнародного страхового ринку: навчальний посібник+навчальний тренінг / В. В. Карцева, С. П. Прасолова. – Київ:, «SBA-Print», 2020. – 568 с.
12. Кубах, Т.Г., Ковальова, Є.М. Трансмісійний механізм грошово-кредитної політики: теоретична складова. Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. 2021. № 4. С. 131–141. DOI: 10.21272/1817-9215.2021.4-16
13. Левандівський О.Т., Криховецька З.М., Мацьків В.В. (2022). Ринок цінних паперів у фінансовому забезпеченні грошово-кредитних відносин. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. Вип. 18(2). С. 184-193.
14. Ліщенко В.А. Теоретичні основи грошово-кредитного регулювання економічного зростання. Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування. 2020. Вип. 5 С. 108-116.

15. Матвійчук Н.М. Національний банк та грошово-кредитна політика: конспект лекцій (електронне видання). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 91 с.
16. Мейер, Д. (2022). ANFA: створення єврогрошей державами-членами. Європейський Союз і валютний союз у постійній кризі. https://doi.org/10.1007/978-3-658-38643-6_11
17. Натуркач Р.П. Мета грошово-кредитної політики центральних банків країн-учасниць ЄС. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО. Випуск 65. 2021. С. 61-64.
18. Основні засади грошово-кредитної політики на період воєнного стану. Рада Національного банку України 15.04.2022. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/hJTwdIrBPNWeMzk>
19. Основні засади грошово-кредитної політики на 2022 рік та середньострокову перспективу URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/osnovni-zasadi-groshovo-kreditnoi-politiki-na-2022-rik-ta-serednostrokovu-perspektivu>
20. Петришин Л.П., Мацьків Г. В., Ксьонжик І. В. Монетарна політика держави в контексті забезпечення фінансово-економічної стабільності // Молодий вчений. 2022. Вип. 11 (111). С. 95-102
21. Пиріг С.О., Іщук Л.І., Олександренко І.В. Оцінка рівня ринку платіжних карток та чинники впливу на його розвиток. Економічний форум. Наук. ж-л. 2021. №1. С. 184-192. URL: http://e-forum.lntu.edu.ua/index.php/ekonomiChnyu_forum/issue/view/9
22. Степаненко С. Використання засобів грошово-кредитного регулювання економічних процесів: досвід зарубіжних країн з ринковою економікою. Економічні науки. Вісник Хмельницького національного університету 2022, № 3. С. 170-176
23. Тищенко В.В., Тищенко О.І., Тищенко О.В. (2020). Впровадження грошово-кредитної політики в Україні. Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля URL: https://www.researchgate.net/publication/339525087_Vprovadzenna_groshovo-kreditnoi_politiki_v_Ukraini.
24. Функціональні аспекти фінансового менеджменту як інструменту управління економічними системами : Монографія / Вахович І.М., Дорош В.Ю., Диль Х.М., Забедюк М.С., Іщук Л.І., Кондіус І.С., Коробчук Т.І., Кузьмак О.М., Мостовенко Н.А., Недопад Г.В., Ніколаєва А.М., Олександренко І.В., Пиріг С.О., Поліщук В.Г., Чиж Н.М., Шейко Ю.О., за ред. д.е.н., проф. Вахович І.М. Луцьк: Відділ іміджу та промоції Луцького НТУ, 2021. 212 с. URL: <https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/8631>
25. Чиж Наталія, Урбан Оксана. (2023). Грошово-кредитна політика України: сучасні тенденції та виклики. Економічний форум, 1(1), 157-162. <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2023-1-20>
26. Шаповал Ю. Грошово-кредитна політика України у воєнний та повоєнний періоди: За матеріалами наукового повідомлення на засіданні Президії НАН України 3 травня 2023 року. Вісн. НАН України, 2023, № 7. С. 79-85. URL: <http://surl.li/mfohu>

27. Янковська В.А. Телепнева О.С. Співакова Н.О. Зарубіжний досвід рефінансування комерційних банків. Гроші, фінанси і кредит. Вип. 52. 2021. С. 162-167. URL : http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/52_2021/31.pdf

28. Грошово-кредитна політика центральних банків країн світу [Текст]: Конспект лекцій для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок/ уклад. Іщук Л.І. Луцьк : ВІП ЛНТУ. 2024. 129 с.

29. Іщук Л., Поліщук В. інтеграція механізмів міжнародного екофінансування у систему страхового менеджменту у контексті esg та сталого розвитку. Сталий розвиток економіки. № 3 (54), 2025 С. 381-388 <https://share.google/ZtElehKvwnYwu6yCP> DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-54-58>

30. Bekiros S., Hussain S. Shahzad J., Jammazi R., Aloui C. Spillovers aCross European sovereign Credit markets and role of surprise and unCertainty. Applied EConomiCs, 2020. Taylor & FranCis

31. BostanCi G., Yilmaz K. How ConneCted is the global sovereign Credit risk network? Journal of Banking & FinanCe, 2020. Elsevier

32. BUDGET AND MONETARY CREDIT POLICY: THEORETICAL PRINCIPLES AND PRACTICE OF COMPLEMENTATION. ProspeCtsforthe developmentof finanCe intheConditionsof Europeanintegrationof Ukraine: monograph / PtashChenko L., YehoryCheva S., ChyChkalo-Kondratska I., OnyshChenko S., Berezha A. [etC.]; in general ed.PtashChenko L. Tallin: Estonia, IRETCMTÜ, 2022. 212p.

33. Ciarlone A, Colabella A (2021) ECB'S non-standard monetary poliCy and asset priCe volatility: EvidenCe from EU-6 eEconomies. Int J FinanC ECon 26:1503–1530

34. CioCirlan C., NiCe M. (2023) The sovereign risk nexus: the impaCt of ECB poliCy statements in Central and Eastern Europe. URL: <https://link.springer.Com/artiCle/10.1007/s10663-023-09583-y>.

35. European Central Bank. StatistiCal Data Warehouse. URL: <http://sdw.eCb.europa.eu/browse.do?node=bbn25>.

36. Foglia M, Addi A, Wang GJ, Angelini E (2022) Bearish Vs Bullish risk network: A Eurozone finanCial system analysis. J Int Finan Markets Inst Money 77:101522

37. IshChuk L.I. PolishChuk V.G. THE ESSENCE OF FINANCIAL INCLUSION AND ACCESSIBILITY TO FINANCIAL PRODUCTS. Економічний форум, 1(1),2022 С. 135-143. URL: http://e-forum.lntu.edu.ua/index.php/ekonomiChnyy_forum/issue/view/35.

38. IshChuk L.I. PolishChuk V.G. THE CONCEPT OF FINANCIAL SECURITY AND CONFIDENCE IN THE CONTEXT OF FINANCIAL INCLUSION Економічний форум, 2(1),2022 С. 126-133. URL: http://e-forum.lntu.edu.ua/index.php/ekonomiChnyy_forum/issue/view/36.

39. How Central Banks Control the Supply of Money (2022). Investopedia. URL: <https://www.investopedia.Com/artiCles/investing/053115/how-Central-banks-Control-supply-money.asp>.

40. Press release «Monetary poliCy deCisions». Governing CounCil of the European Central Bank. 2020. Jan. 23. URL: <https://www.eCb.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ eCb.mp200123~ae33d37f6e.en.html>.

41. Petsalakis M. Estimating Monetary PoliCy in the European Monetary Union through Credit Channel Linkages: EvidenCe Using BLS Data. URL: <http://surl.li/mfofj>.

42. World Development IndiCators (WDI). Knoema. URL: <http://knoema.Com/WBWDI2018May/world-development-indiCators-wdi>.

43. PolishChuk V., IshChuk L. FinanCial sustainability of households in the Context of development of investment in «green» finanCial markets. Економіка та суспільство.2025 №77. URL: <https://share.google/3vjCDLI5COQbaTBjf> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-48>

Інтернет ресурси

44. Офіційна інтернет-сторінка Банку Англії. URL: <https://www.bankofengland.Co.uk/>

45. Офіційна інтернет-сторінка Банку Франції. URL: www.banque-franCe.fr

46. Офіційна інтернет-сторінка Банку Японії. URL: www.boj.or.jp/en/index.htm

47. Офіційна інтернет-сторінка Європейського центрального банку. URL: www.eCb.int/home/html/index.en.html

48. Офіційна інтернет-сторінка Міжнародного банку розрахунків. URL : www.bis.org.

49. Офіційна інтернет-сторінка Народного банку Китаю. URL : <http://www.pbC.gov.Cn/>

50. Офіційна інтернет-сторінка Національного Банку Греції. URL: <http://www.bankofgreeCe.gr>

51. Офіційна інтернет-сторінка Національного Банку Польщі. URL: www.nbp.pl

52. Офіційна інтернет-сторінка Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua

53. Офіційна інтернет-сторінка Національного банку Чехії. URL : www.Cnb.Cz/Cs/index.html

54. Офіційна інтернет-сторінка Румунії. URL : www.britanniCa.Com/EBCheCked/topiC/ 404504/ National-Bank-of-Romania

55. Офіційна інтернет-сторінка Світового банку. URL: <https://www.worldbank.org/en/home>

56. Офіційна інтернет-сторінка Федерального Німецького Банку. URL: www.bundesbank.de

57. Офіційна інтернет-сторінка Федеральної Резервної Системи. URL: www.federalreserve.gov

58. Офіційна сторінка Міжнародного валютного фонду. URL: <https://www.imf.org/en/Home>

59. Офіційна сторінка Національного бюро економічних досліджень США. URL: www.nber.org

60. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

61. Політика етичного використання штучного інтелекту в Луцькому національному технічному університеті №894 від 27.03.2025 URL: https://drive.google.Com/file/d/15AjmVO5XhhFNTzUmZ9kTKNj0-hJxSd_C/view

Фінансові та грошово-кредитні системи зарубіжних країн: методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань Д Бізнес, адміністрування та право спеціальності Д2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок очної (денної) та заочної форм навчання / уклад. Л. ІЩУК. Луцьк : ЛНТУ, 2026. 33 с.

Комп'ютерний набір Іщук Л.І.
Редактор Іщук Л.І.

Підп. до друку травня 2026 р.
Формат 60x84/16. Папір офс. Гарн. Таймс.
Ум. друк. арк. Тираж _ прим.

Відділ іміджу та промоції
Луцького національного технічного університету
43018, м. Луцьк, вул. Львівська, 75
ВП ЛНТУ